

Bakalářské studium
DĚJINY ČESKÉHO DIVADLA
tematické okruhy pro bakalářské studium

1. SVĚTSKÁ TEMATIKA V ČESKÉM STŘEDOVĚKÉM DIVADLE
 - a) Středověké náboženské divadlo (liturgické drama)
 - b) Středověké světské divadlo
 - c) Dochované texty (*Hry tři Marií, Hra veselé Magdalény, Hra o vzkříšení Páně, Mastičkář*)
2. HUMANISTICKÉ A RENESANČNÍ DIVADLO. Dvorské divadlo za vlády prvních habsburských panovníků (1526-1618)
 - a) Humanistické školské divadlo v centru a v provincii
 - b) Dramatická produkce přelomu 16 – 17. století (Kyrmezer, Mikuláš Konáč z Hodiškova, Jan Campanus Vodňanský, Šimon Lomnický z Budče, anonymní hry)
 - c) Dvorské divadlo; první profesionální divadelní společnosti u nás
3. BAROKNÍ DIVADLO V ČECHÁCH A NA MORAVĚ
 - a) Divadlo řádových škol a náboženských bratrstev se zvláštní pozorností k divadlu provozovanému jezuity
 - b) Dvorské divadlo a divadlo v šlechtických rezidencích
 - c) Selské neboli sousedské divadlo
4. ČESKÉ DIVADLO JAKO NÁSTROJ NÁRODNÍHO SEBEUVĚDOMĚNÍ. Osvícenské počátky, nástup nové nacionální ideologie
 - a) Počátky novodobého českého divadla, Divadlo v Kotcích a Vlastenské divadlo
 - b) Čeští dramatičtí autoři a překladatelé Vlastenského divadla
 - c) České divadlo za napoleonských válek. J. N. Štěpánek
5. TRANSFORMACE ROMANTICKÉ NACIONÁLNÍ IDEOLOGIE. Období působení J. K. Tyla
 - a) Teisingrovo divadlo. V. K. Klicpera
 - b) Divadelní program J. K. Tyla. Kajetánské divadlo
 - c) Principy programu tzv. protitylovské opozice. Počátky divadelní kritiky (K. Havlíček, J. K. Chmelenský)
6. ZROD A REALIZACE IDEJE NÁRODNÍHO DIVADLA V ČESKÉM DIVADELNÍM HNUTÍ. Proměny nacionální ideologie od P. Šedivého k Národnímu divadlu
 - a) Myšlenka národního divadla v kontextu české divadelní kultury
 - b) Teoretické práce o divadle (P. Šedivý, J. Jungmann)
 - c) Od Tylova programu národního divadla k Prozatímnímu a Národnímu divadlu
7. NÁSTUP REALISMU NA ČESKÝCH SCÉNÁCH
 - a) Realismus a české divadlo
 - b) České realistické drama a jeho interpretační problematika.
 - c) Proměna inscenační praxe. Představitelé realistického herectví
8. ČESKÁ MODERNA A JEJÍ VLIV na utváření podoby českého divadelnictví v 90. letech 19. století a v prvních dvou desetiletích 20. století
 - a) Nástup moderních směrů a manifest České moderny
 - b) Intimní volné jeviště a další pokračovatelé
 - c) Česká dramatická tvorba přelomu století
9. STYLOVÉ PROMĚNY V REPERTOÁRU A INSCENAČNÍ TVORBĚ ČINOHRY NÁRODNÍHO DIVADLA za uměleckého vedení J. Kvapila a K. H. Hilara
 - a) Režisér Jaroslav Kvapil
 - b) Režisér K.H.Hilar
 - c) Vliv nových trendů na utváření českého herectví té doby

10. DIVADLO V NOVÝCH PODMÍNKÁCH ČESKOSLOVENSKÉ REPUBLIKY

- a) Oficiální scény (Národní divadlo, Městské divadlo na Královských Vinohradech). Problematika koexistence českých a německých scén
- b) Významní představitelé české dramatické tvorby (K. Čapek, F. Langer)
- c) Meziválečné kabarety, dělnické divadlo

11. AVANTGARDA

- a) Vznik a proměny české divadelní avantgardy ve dvacátých letech 20. století a 30 letech 20 stol (J. Honzl, J. Frejka, E. F. Burian, Osvobozené divadlo)
- b) Režisér Jiří Frejka a jeho angažmá v Národním divadle
- c) E. F. Burian a jeho Děčko, tvůrčí principy a inscenační styl

12. ÚLOHA ČESKÉHO DIVADLA V ZÁPASE PROTI FAŠISMU a přípravám světové války a české divadlo za okupace

- a) Dramatická tvorba, protiválečně zaměřené inscenace J. Frejky a E. F. Buriana, Osvobozené divadlo V+W
- b) Situace divadla za II. světové války, divadelní aktivity v koncentračním táboře Terezín
- c) Vznik malých scén nastupující generace (Divadlo pro 99, Větrník)

13. POVÁLEČNÉ USPOŘÁDÁNÍ DIVADELNÍCH POMĚRŮ

- a) Reorganizace divadla, divadelní zákon, program tzv. decentralizace a demokratizace
- b) Divadlo jako nástroj politické indoktrinace v letech 1948-1955, socialistický realismus
- c) Proměny divadelní kultury na sklonku 50. let (vzestup oficiálních scén, vznik divadla malých forem)

14. SITUACE ČESKÉHO DIVADLA NA SKLONKU 50. LET A V 60. LETECH 20. STOLETÍ

- a) Vznik nových divadel (Divadlo Na zábradlí, Semafor, Divadlo Za branou, Činoherní klub) a situace v Národním divadle v 60. letech 20. století, program politického divadla Mahenovy činohry v Brně
- b) Významní představitelé české dramatické tvorby a jejich spojení s divadelními dílnami (Hrubín, Topol, M. Kundera, L. Kundera, Kohout, Havel, Smoček, Uhde)
- c) Významní představitelé české divadelní režie A. Radok, O. Krejča, J. Grossman, E. Sokolovský)

15. DIVADLO NORMALIZACE A NÁSTUP NOVÉ GENERACE PO R. 1989

- a) Další rozvoj alternativních divadel (Ypsilon, Husa na provázku, HaDivadlo) a nástup nových (Pražská pětka, Ochotnický kroužek aj.)
- b) Dramatici 70.-90. let (Steigerwald, Fischerová, Daněk, Goldflam, aj.)
- c) Nová generace režisérů (Lébl, Pitínský, Morávek)

Základní literatura

(titul označený * obsahuje množství dalších bibliografických údajů, další literaturu získávají studenti přímo od pedagogů na jednotlivých přednáškách)

* *Dějiny českého divadla I-IV*. Praha, 1969-1983.

* Císař J. *Přehled dějin českého divadla*. Praha: AMU, 2006

* Just V. a kol. *Česká divadelní kultura 1945-1989 v datech a souvislostech*. Divadelní ústav, 1995.